

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 80 0 К 042325 13 Квлз
Бања Лука, 25.12.2013. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Желимира Барића, као предсједника вијећа, те Обрена Бужанина, Драгомира Миљевића, др Вељка Икановића и Даниеле Миловановић као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против осуђеног Р. Д., због кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 6. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости који је поднио бранилац осуђеног, адвокат П. Б. из Б., против правоснажне пресуде Основног суда у Бијељини број: 80 0 К 042325 12 К од 12.4.2013. године, у сједници вијећа одржаној дана 25.12.2013. године, донио је

П Р Е С У Д У

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Бијељини број: 80 0 К 042325 12 К од 12.4.2013. године, која је потврђена пресудом Окружног суда у Бијељини број: 80 0 К 042325 13 Кж од 27.8.2013. године, оглашен је кривим оптужени Р. Д., због кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 6. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 30 (тридесет) дана.

Против те пресуде бранилац осуђеног П. Б., адвокат из Б., је благовремено поднио захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) због повреде Кривичног закона и због повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), с приједлогом да Врховни суд усвоји Захтјев те побијану пресуду преиначи, тако што ће осуђеног ослободити оптужбе за предметно кривично дјело.

У одговору на Захтјев, републички тужилац Витомир Солдат је оспорио основаност Захтјева, образлажући да се Захтјевом уз приговор о повреди Кривичног закона не конкретизују повреде Кривичног закона прописане одредбом члана 312. став 1. тачке а) до ђ) ЗКП РС, а да се у суштини оспорава правилност чињеничне основе правоснажне пресуде у погледу елемената бића кривичног дјела за које је оптужени осуђен. Осим тога, одговором тужиоца се

истиче, да је уопштено позивање на одредбе Закона о амнестији за недопуштено држање минско-експлозивних средстава и оружја, без навођења конкретне законске одредбе примјенљиве на овај догађај, при чему подносилац Захтјева губи из вида да се овај закон односи само на лица која добровољно предају оружје, што у конкретном предмету није случај. У погледу приговора о повреди права на одбрану у поступку пред другостепеним судом, одговором тужиоца се наглашава да за овакву тврдњу Захтјева није дато образложење. Приједлог тужиоца је да се Захтјев одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд је испитивање повреда закона, у смислу одредбе члана 354. ЗКП РС, ограничио само на оне повреде на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана.

Повреда Кривичног закона, као основ за подношење овог правног лијека против правоснажне пресуде, у смислу цитираних одредби из члана 350. ЗКП РС, подразумјева да су у тој пресуди потпуно и правилно утврђене одлучне чињенице, а да је правилном примјеном закона на такву чињеничну основу, требало донијети другачију одлуку. Могућност побијања правоснажне пресуде због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, овим ванредним правним средством није прописана, нити се повреда Кривичног закона као законски основ за овај правни лијек, може градити на тези о мањкавој чињеничној подлози пресуде.

Разлози у образложењу Захтјева уз приговор повреде Кривичног закона се првенствено свде на тврдњу да су радње осуђеног описане у изреци побијане правоснажне пресуде погрешно квалификоване као кривично дјело, при чему се апострофира правно становиште Врховног суда Републике Српске у пресуди број: 80 0 К 019025 13 Квлз, по коме је, према тврдњи Захтјева, за истовјетну радњу извршења у том предмету оптужени ослобођен оптужбе јер је суд такво поступање оквалификовао као прекршај а не кривично дјело. Надаље, Захтјевом се истиче да постоје околности које искључују кривично гоњење јер је у међувремену, а прије правоснажности пресуде, донесен Закона о амнестији за недопуштено држање минско-експлозивних средстава и оружја у Републици Српској, па се овај закон, као блажи закон требао примјенити и на конкретан случај.

Наведеним разлозима Захтјева није доведена у питање правилност примјене кривичног закона у оцјени правне квалификације радњи осуђеног критичног догађаја, па је слиједом тога неоснован приговор Захтјева који се заснива на тврдњи да је правоснажном пресудом повријеђен Кривични закон на штету осуђеног.

Наиме, правно становиште овог суда, на које се позива подносилац Захтјева није примјењиво на овај конкретни догађај. Ово из разлога што кривични закон који је важио у вријеме извршења дјела у предмету на који се односи у Захтјеву цитирана пресуда овог суда, није садржавао такав облик кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја код којег се радња извршења огледа у неовлашћеном (без оружног листа односно дозволе за држање) ношењу на јавном мјесту ватреног оружја чије је набављање грађанима дозвољено. Измјенама Кривичног закона Републике Српске, које су услиједиле након извршења тог дјела, објављеним у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 73/10 (које су ступиле на снагу 07.7.2010. године), као посебан, нови облик кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја садржан у ставу 6. члана 399. КЗ РС, који манифестује напријед садржајно описана радња извршења.

Супротно томе радње осуђеног из чињеничног описа изреке побијане пресуде, које се огледају у неовлашћеном ношењу на јавном мјесту пиштоња марке „Црвена застава“ модел М-57 калибра 7,62 мм, чије набављање грађанима је дозвољено, су предузете у вријеме важења цитираних законских измјена, те су у њима садржани сви елементи бића кривичног дјела недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја облика садржаног у ставу 6. члана 399. КЗ РС.

По оцјени овог суда неосноване су тврдње Захтјева да су радње осуђеног, на које се односи осуда по побијаној пресуди, обухваћене амнестијом од кривичног гоњења у смислу Закона о амнестији за недопуштено држање минско-експлозивних средстава и оружја (у даљем тексту: Закон о амнестији), те да је другостепени суд на штету оптуженог погрешно примјенио закон игноришући ову околност која искључује кривично гоњење.

Наиме, Закон о амнестији је објављен у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 67/13, ступио је на снагу 16.8.2013. године, а примјењује од 01.9.2013. године.

Дакле, овај закон је донесен и ступио на снагу након извршења дјела од стране осуђеног (дјело извршено 02.10.2012. године) а прије правоснажности пресуде (правоснажност побијане пресуде је наступила 27.8.2013. године), међутим примјена закона је отпочела 01.9.2013. године, након што је пресуда постала правоснажна, па слиједом тога другостепени суд није био у могућности узети у обзир закон који није био у примјени у моменту доношења своје пресуде.

Неовисно од тога треба нагласити да је Законом о амнестији, између осталог, предвиђен поступак легализације оружја чије држање је Законом о оружју и муницији дозвољено, те давања амнестије од кривичног гоњења и вођења прекршајног поступка само оним лицима која су у законом прописаном року поднијела захтјев за легализацију оружја, што није случај у конкретном предмету, па и у ситуацији да је овај Закон о амнестији био у примјени у вријеме доношења пресуде, амнестијом неби биле обухваћене радње осуђеног које су побијаном пресудом правилно квалификоване као кривично дјело недозвољена производња и промет оружја или експлозивних материја из члана 399. став 6. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске.

Нема мјеста ни тврдњи Захтјева о учињеној повреди права на одбрану у поступку доношења правоснажне пресуде.

Право на одбрану садржано у принципу „једнакост оружја“ који манифестује једнак процесни положај странака током суђења, обухвата читав спектар процесних права која оптуженом обезбјеђују једнаке процесне могућности током поступка у припреми и представљању случаја који је предмет оптужбе. То право на одбрану првенствено обухвата, али се не ограничава на сљедећа права: право на довољно времена и одговарајуће могућности за припремање одбране, право да позива и испитује свједоке, право на ангажовање вјештака, право присуствовања суђењу, право приступа документацији и другим доказима који му могу помоћи у припреми одбране, право на браниоца, те право на присуствовање расправи у жалбеном поступку на којој је присутан тужилац. Повреда ових права, али и других права оптуженог која су у функцији осигурања једнаког процесног положаја странака током суђења, представља посебан облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која има за посљедицу укидање пресуде донесене уз ове повреде поступка. Због посебног значаја ових права, која су у основи права на правично суђење гарантованог чланом 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, повреда права на одбрану је једини облик битне повреде одредаба кривичног поступка, прописан цитираном законском одредбом, који представља основ за подношење захтјева за заштиту законитости, као ванредног правног лијека.

Поднесеним Захтјевом се на ову повреду указује у виду повреде принципа једнакости и правичности пред друдостепеним судом, али се при томе не конкретизују пропусти другостепеног суда у облику процесних неправилности које би манифестовале повреду наведених права оптуженог у поступку, па се овако уопштене тврдње Захтјева о почињеној повреди, не могу прихватити као основане.

Из изнијетих разлога, овај суд налази да повреде закона, на које се позива подносилац Захтјева, нису учињене у поступку доношења побијане пресуде, па је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци и Захтјев одбијен, као неоснован.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Желимир Барић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић

